

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “การเผยแผ่พุทธธรรมของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปัญญา)” ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักการเผยแผ่พุทธธรรมของพระเทพสิทธิมงคล และเพื่อศึกษาผลการเผยแผ่พุทธธรรมของพระเทพสิทธิมงคล โดยศึกษาข้อมูลจากพระไตรปิฎก เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและผลงานของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปัญญา) หนังสือ เอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ทุกชนิด และข้อมูลภาคสนามจากการสัมภาษณ์พระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปัญญา) พระสังฆาธิการในจังหวัดระนอง อุบาสก อุบาสิกา ที่มาทำบุญวันธรรมสวนะที่วัดโปธารามนักเรียน นักศึกษา จากสถาบันการศึกษาที่พระเทพสิทธิมงคล มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน คือวิทยาลัยการอาชีพกระบี่ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา นำเสนอข้อมูลและข้อเสนอแนะผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ หลักการเผยแผ่พุทธธรรมของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปัญญา)

(๑) การเผยแผ่พุทธธรรมของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปัญญา)

ตามแนวพุทธวิธีในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้า ประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ทั้งในส่วนของคุณสมบัติของนักเผยแผ่ของพระพุทธเจ้า จุดมุ่งหมายในการสอนของพระพุทธเจ้า หลักการสอนของพระพุทธเจ้า ลีลาการสอนของพระพุทธเจ้า วิธีการสอนของพระพุทธเจ้า เทคนิคการสอนของพระพุทธเจ้า บทบาทและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของ พระสาวก มาประยุกต์ใช้เป็นกลยุทธ์วิธีการในการเผยแผ่พุทธธรรมให้ประสบผลสำเร็จ

(๒) การเผยแผ่พุทธธรรมของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปัญญา)

โดยใช้หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการเผยแผ่พุทธธรรม ท่านปฏิบัติหน้าที่นักเผยแผ่ โดยยึดหลักตามพระพุทธพจน์ที่ว่า “จรต ภิกขเว จาริกัม พุทฺชนหิตาย พุทฺชนสุขาย โลกานุกมฺปาย อตุถาย หิตาย สุขาย เทวมนุสฺसानัม” แปลว่า ภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงเที่ยวไป เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ชนหมู่มาก เพื่ออนุเคราะห์โลก เพื่อประโยชน์แก่กุล และความสุขแก่เหล่า ทวยเทพและมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วย งานพระธรรมทูต หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล งานสอนศีลธรรม และอบรมจริยธรรมนักเรียนตามโรงเรียนต่างๆ การเผยแผ่ทางวิทยุและโทรทัศน์ และงานเผยแผ่ต่างประเทศ

(๓) กลยุทธ์ในการเผยแผ่ พุทธธรรมของพระเทพสิทธิมงคล

(เสนอ สิริปญฺโญ) กลยุทธ์ที่ท่านได้นำมาใช้ในการเผยแผ่พุทธธรรม ได้แก่ การเทศนา การปาฐกถา อภิปรายธรรม สนทนาธรรม การสอนกรรมฐาน และ การใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนธรรมะ

(๔) ยุทธศาสตร์การเผยแผ่พุทธธรรมของพระเทพสิทธิมงคล

(เสนอ สิริปญฺโญ) ท่านให้ความสำคัญกับการเรียนรู้เพื่อที่จะนำศาสตร์สมัยใหม่มาปรับประยุกต์ใช้กับหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทำให้สามารถ กำหนดนโยบาย วางแผนงาน ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของ สังคม ก่อนการดำเนินงาน ท่าน จะ กำหนดยุทธศาสตร์การเผยแผ่ ซึ่งประกอบด้วยแผนงาน โครงการ และกิจกรรมการเผยแผ่อย่างเป็นระบบ และใช้การวิเคราะห์สถานการณ์ ๔ ด้าน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนที่จะลงมือปฏิบัติการ เผยแผ่พุทธธรรมในพื้นที่หรือสถานการณ์จริง

(๕) การเผยแผ่พุทธธรรมของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปญฺโญ)

ตามหลักคุณสมบัติของนักเผยแผ่ที่พึงประสงค์ตามแนวทางแห่งพุทธะ ในการทำหน้าที่เผยแผ่พุทธธรรมของ พระเทพ สิทธิมงคล (เสนอ สิริปญฺโญ) นั้น กล่าวได้ว่า ท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติของนักเผยแผ่ที่พึงประสงค์ตามแนวทางแห่งพุทธะ ที่เรียกว่า สัปปุริสธรรม ๗

๕.๑.๒ ผลการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปญฺโญ)

พบว่าปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จมีหลายประการ เช่น คุณลักษณะในฐานะผู้บรรยายเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความน่าเชื่อถือ บุคลิกลักษณะน่าเลื่อมใส สถานภาพและบทบาท ความเป็นกันเอง การสื่อสาร ที่ง่าย การสร้างบรรยากาศ การทุ่มเทในการเผยแผ่ เนื้อหาหลักธรรม การใช้สื่อ ผู้ฟัง และปัจจัยด้านทางสังคม คือได้แบบอย่างของครูอาจารย์ที่ดี เป็นผู้มีความตั้งใจทำงานด้านการเผยแผ่ เป็นผู้มีเกียรติคุณ สังคมยอมรับ ปัจจัยดังที่ได้กล่าวมานั้น จึงทำให้เกิดเป็นผลของการปฏิบัติงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา เกิดเป็นคุณค่าแก่บุคคลและสังคมด้านต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ผลที่เกิดแก่บุคคล พระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปญฺโญ) ได้รับ

การยอมรับนับถือ เชื่อถือและศรัทธาจากประชาชนว่าสามารถโน้มน้าวให้บุคคลปฏิบัติตามได้ง่าย หลักธรรมที่นำมาสอนและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาทำให้เกิดผลแก่บุคคล ทั้งในด้านความรู้ ด้านความเชื่อ ด้านทัศนคติ และด้านพฤติกรรม ซึ่งท่านได้เผยแผ่สิ่งเหล่านี้ทั้งในกลุ่มคนไทย ตลอดจนชนชาติต่างชาติดifferentศาสนาด้วย

(๒) ผลที่เกิดแก่สังคม พระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปัญญา) ได้นำหลักธรรมใน พระพุทธศาสนา มาใช้ในการแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นจากความเจริญทางด้านวัตถุ และความซับซ้อนของสังคม โดยเฉพาะปัญหาเรื่องการละเมิดศีลธรรมดองาม อันจะก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย เช่น ปัญหาเรื่องความเชื่อ ปัญหาทางด้านการเจริญทางวัตถุ ปัญหาทางด้านการเศรษฐกิจ และปัญหาทางด้านการเมืองการปกครอง

(๓) ผลที่เกิดแก่พระพุทธศาสนา ผลที่เกิดจากงานเผยแผ่ของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปัญญา) ทั้งหมดย่อมเกิดประสิทธิผลแก่พระพุทธศาสนาทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ดังนั้นประสิทธิผลที่เกิดจากงานเผยแผ่ธรรมะของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปัญญา) ทั้งหมดได้ส่งผลดีต่อพระพุทธศาสนาทั้งใน ด้าน การ พัฒนา ด้านการเผยแผ่ และ ด้านปกป้องพระพุทธศาสนา

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการเผยแผ่พุทธธรรมของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปัญญา) ผู้วิจัยเห็นว่ายังมีเรื่องที่น่าสนใจและควรแก่การศึกษาวิจัยต่อไป ดังนี้

๕.๒.๑ ภาวะผู้นำในการเผยแผ่พุทธธรรมของพระเทพสิทธิมงคลที่มีต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดระนอง

๕.๒.๒ ทักษะของ พุทธบริษัทใน จังหวัดระนองที่มีต่อ การเผยแผ่พุทธธรรมของพระเทพสิทธิมงคล

๕.๒.๓ ศึกษาการเผยแผ่พุทธธรรมของพระเทพสิทธิมงคล ในฐานะพระธรรมทูต จังหวัดระนอง

๕.๒.๔ ศึกษาการเผยแผ่พุทธธรรมของพระนักเผยแผ่รูปอื่น ๆ